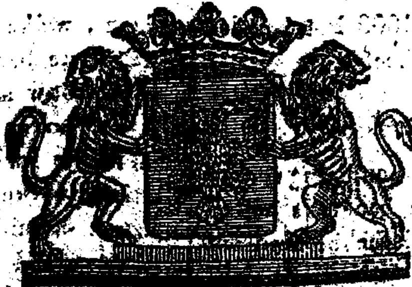
A°. 1838. N°. 122.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 13 October.

Bij deze Courant behoort een Vervolg.

Antecedenten voor onze Tweede Kamer.

Weldra zullen de Staten-Generaal weder vergaderen, en zoo gaarne zou men, van de Tweede Kamer althans, hopen, met ander gevolg dan in vroegere jaren. Inderdaad, het doel der instelling was meer, dan eenige stemmen, door geld-aristocratie gekozen, over de behoeften des budgets, of eene voorgestelde wet nu en dan, eene min of meer doordachte [illegible] te hooren voordragen. Zeven jaren immers zijn er thans verloopen sinds de [illegible] heeren eenparig verklaarden: *Sire, het Nederlandsche volk heeft behoefte aan de eindelijke regeling zijner buitenlandsche betrekkingen, zoowel als aan de herziening zijner staatkundige instellingen, ten gevolge der afscheiding van België;* en hoe, helaas, ondersteunden de [illegible] heeren gedurende al die jaren hun gevoelen? Wat deden zij om de aangeduide behoefte bevredigd te zien?.. Woorden ja, gaven zij genoeg; en millioenen genoeg, door de natie te betalen; en posten genoeg ontvangen zij daartegen voor hen en hunne verwanten. Indien men onderstellen kon, dat *zij* daaraan *behoefte* mogten hebben gehad, zoo werd die behoefte vervuld; welligt is thans de tijd daar, om voor de vervulling van de behoefte des volks te zorgen.

Hoe menigeen der vertegenwoordigers, gansch niet onder de oppositie geteld, verklaarde niet reeds lang de regering op eenen verderfelijken weg, de natie in gevaar van onder den telkens toenemenden schuldenlast te verzinken?..

Zal er wezenlijk niets anders, niets beters te doen zijn, dan ieder jaar dezelfde aanmerkingen en dezelfde klagten te herhalen, tot dat eindelijk een staatsbankroet of eene revolutie....

En wie zou dan de schuldigste zijn?.. niet de regering, die op den ingeslagen weg bleef voortgaan, omdat zij dien voor den heilzaamsten hield; maar de vertegenwoordigers, die, den weg afkeurende, geen karakter genoeg hadden om hunne overtuiging te doen gelden.

Hora ruit, maande DE GROOT, — maar ach! waar zijn thans onze DE GROOTEN? — *hora ruit*, » het uur snelt voorbij." Zal Nederland verder in denzelfden staat blijven voortdommelen, of zal het herluiken tot leven en kracht?

Gij zijt ziek, Nederland; meer ziek dan gij weet.

Wee hun, die artsen zijn moesten, die artsen te zijn beloofden, en zich vergenoegden huilebalken te zijn!

Maar men weet misschien niet... men durft misschien niet... Waarom namen zij dan eene plaats in, waar men *moet* weten en durven? — Waarlijk, de verantwoordelijkheid is zwaarwigtig, en wordt zwaarwigtiger met den dag.

Welligt, indien men antecedenten had? Indien een vertegenwoordiger in soortgelijke gevallen had gehandeld?

Dit is zoo dikwijls geschied, dat waarlijk de keus der aanhalingen moeijelijk zou wezen. Maar wie kent de school der constitutionele staten niet? [illegible] dan een voorbeeld uit Groot-britanje, en een zijner beroemdste vertegenwoordigers aangehaald. Men neme FOX, en sla zijne parlementsredevoeringen op: aanstonds vindt men eene REDEVOERING TER ONDERSTEUNING VAN HET [illegible] OMTRENT DEN TOESTAND DER NATIE (1); [illegible] dat het niet goed was mededeelingen te doen, [illegible] langer duurde, drong FOX nogmaals op openbaarmaking aan. » Moet men dan nooit toestemmen, hetgeen men eenmaal weigerde?" vroeg hij. » Moet het voorregt, om onkundig te zijn van de nationale zaken nooit opgegeven worden? — — Men moge zeggen, dat wij ijveren voor eene beuzeling, en dat, als al de stappen, tot eene bevrediging gedaan, ons bekend gemaakt zijn, zij op *niets* zullen nederkomen: hun uitslag zal, zeker [illegible]. Evenwel beweer ik, dat deze twee *nietsen* iets zeer gewigtigs zullen te weeg brengen, namelijk de overtuiging, zoo wel voor het land als voor dit huis (de Tweede Kamer), der onbekwaamheid of [illegible] van het ministerie, om een einde te maken aan de kwalen, welke dit rijk ondermijnen; terwijl wij tevens in staat zullen geraken om [illegible] middelen aan te wenden, alvorens de zotheid, razernij of [illegible] der ministers onzen ondergang zal hebben voltooid (2)."

» De redenen inziende, waarom vorige onderhandelingen mislukten, zal het mogelijk zijn eene handelwijze aan te duiden, waardoor de moeijelijkheden, die onze vorige mislukkingen veroorzaakten, zouden kunnen worden vermeden. Overtuigd, misschien, van de ondoelmatigheid van geweldige middelen, zou men, hoewel laat, kunnen leeren verzachtende te baat te nemen. Toen doctor SANGRADO gelijkerwijze volhardde in het aderlaten zijner lijders — hen uitputtende juist met het middel, waarvan hij hunner herstelling uitkoos — toen nam zijn bediende de vrijheid hem de noodzakelijkheid voor te houden van een stelsel te laten varen, hetwelk reeds zooveel offers had gekost, en hunne namen in minachting begon te brengen. De doctor antwoordde: Ik geloof inderdaad, dat wij ons stelsel wat ver gedreven hebben; maar gij moet weten, dat ik een boek geschreven heb over de doelmatigheid van het middel; derhalve moeten wij, al zouden al onze lijders er aan sterven, voortgaan met aderlaten, om het krediet van mijn boek."

Doctors SANGRADO zijn er nog genoeg; zou men in onze Kamer te vergeefs eenen FOX zoeken?

(1) *Speech on a motion [illegible] into the state of the nation.*

(2) *Before the folly, madness or [illegible] of ministers shall have brought us to a state of irretrievable ruin.*

TURKIJE.

De Augsburger *Allgemeine Zeitung* geeft het volgende berigt uit Konstantinopel, van den 18den September, met bijvoeging, dat zij voor deszelfs echtheid niet instaat: » Ik haast mij u de gewigtige mededeeling te doen, dat er tusschen Groot-britanje en de Porte een offensief en defensief verbond tegen Perzië is gesloten. Aan de eene zijde dus Engeland en Turkije, aan de andere Perzië en Rusland."

DUITSCHLAND.

Een geacht Duitsch dagblad behelst den volgenden brief uit Frankfort: In de laatste dagen hebben wij weinig betrekkelijk de onderhandelingen der Londensche conferentie uit Holland vernomen. Uit Parijs daarentegen meldt men den eenen dag dat de conferencie uiteengegaan, den anderen dat zij het oneens geworden is opzigtens de grondgebiedsvraag, die toch algemeen als afgedaan wordt beschouwd. Overigens zijn welonderrigte lieden van gevoelen dat de troonrede, waarmede de staten-generaal eerstdaags geopend zullen worden, de geruststellende belofte zal behelzen dat eene eindbeslechting nabij is.

— In de Augsburger *Allgemeine Zeitung* schrijft men *Uit den Haag*. Men heeft gedurende de laatste dagen minder nopens de Londensche conferencie vernomen (De correspondenten der Amsterdamsche bladen waren uitgeput). Doch daar de koerierwissel in den laatsten tijd zeer levendig was, verwacht men algemeen bij de opening der kamers met meer zekerheid iets beslissends te zullen vernemen. Hoe het evenwel ga, aan oorlog gelooft hier niemand, en allerminst onze regering. Het krijgsgeschreeuw van eenige bladen vindt volstrekt geen bijval.

— Uit Hannover wordt geschreven: Dat er betrekkelijk de grondwetsaangelegenheid van de zijde des kabinets tot nog toe niets geschied is, dat er evenwel binnen kort iets geschieden zal — dit is het eenige hetwelk men van hier kan berigten. De vrienden der constitutie [illegible] hoop uit hetgeen nopens het verhandelde te Frankfort bekend geraakt is.

PRUISSEN.

Keulen, 9 October. De te Feijenoord gebouwde groote stoomsleper *de Rijn* kwam heden middag omstreeks 4 uur, hier aan. Hij had slechts het met 5214 ctnrs. geladen schip *Gunst en Vlijt* op sleeptouw; de schepen, welke *de Rijn* op de Waal gesleept had, moest hij achterlaten, daar zij voor den lagen waterstand te zwaar geladen waren.

De Rijn, die der Nederlandsche stoombootmaatschappij toebehoort, is de grootste ijzeren stoomboot tot nog toe gebouwd; zelfs Engeland heeft er geene van gelijke grootte, sterkte en machinekracht aan te toonen. Zij heeft twee machines, ieder van 250 paardenkracht, waarvan elke een rad beweegt, zoodat een der raderen voorwaarts gedreven worden kan, terwijl het andere achterwaarts werkt, waardoor men het schip in de kleinste ruimte kan wenden. Het is meer dan 200 voeten lang, 30 voet breed, en gaat slechts 5 voet diep. De raderen hebben 25 voet diameter, en zijn 12 voet breed; zij gaan 4 voet diep. Als eene bijzondere [illegible] des schips nuttige inrigting, verdient [illegible] man in het midden, tusschen de raderkasten, [illegible] daar het roer stuurt [illegible]

Op de Waal sleepte *de Rijn* zeven, met meer dan 1000 last beladen vaartuigen, waartoe hij evenwel zijne volle kracht niet behoefde.

ZWITSERLAND.

De *Neue Zurcher Zeitung* behelst de volgende aankondiging: Den 10den October zullen te Arenenberg de rij-en koetspaarden benevens rijtuigen enz. van den prins *Napoleon* worden verkocht. De liefhebbers worden uitgenoodigd zich aldaar te laten vinden.

Lucern, 5 *October*. De landdag heeft deszelfs op gisteren bepaalde zitting niet gehouden; de hoofdvragen omtrent de passen en het antwoord aan Frankrijk te geven, schijnen niet zoo ligt te bepalen. Volgens brieven uit Genève had men daar de tijding uit Parijs, dat de generaal *Aymard* bevel ontvangen had om den marsch zijner troepen te staken.

Bern, 5 *October*. De landdag heeft eenparig besloten, de Fransche nota in der geest den instructie van Zurich, » de zaak is door het vertrek van *Lodewijk Napoleon* afgedaan" te beantwoorden. Er werd eene commissie benoemd, om het antwoord te redigeren.

ENGELAND.

Londen, 8 *October*. De minister van binnenlandsche zaken, lord *J. Russell*, heeft dezer dagen te Liverpool deel genomen aan eenen van wege de regering dier stad te zijner eer gegeven grooten maaltijd, en bij die gelegenheid eene aanspraak gehouden, welke, naar men meldt, allezins voldaan heeft aan de hervormingspartij, die anderzins ontevreden was over den onbeduidenden uitslag der laatste parlements-zitting. Welke voornemens, ten aanzien van de in de volgende parlements-zitting voor te dragen maatregelen, de minister te kennen heeft gegeven, blijkt niet, en het schijnt zelfs, dat hij in het openbaar deswegens zich niet op eene bepaalde wijs heeft uitgelaten; maar de minister heeft veel gesproken over de openbare volks-vereenigingen, die tegenwoordig, in het belang van grootere staatshervormingen, op onderscheidene plaatsen des rijks gehouden worden, en te dezen opzigte verklaard, dat hij die vergaderingen niet zou tegengaan; — dat het volk het regt had, om ongehinderd over deszelfs belangen te beraadslagen, — en dat zoodanige beraadslagingen ook voor het bewind allezins hare nuttige zijde hadden.

— De heer *Hampton* heeft dezer dagen eene gevaarlijke proeve met de parachute genomen. De luchtbal bevatte nagenoeg 16,000 kubiek voeten gaz. Na eenige proeven, waartoe men dacht, dat de voorstelling zich zou bepalen, zeed de heer *Hampton*, in zijn bootje gezeten, plotseling het touw door, waarmede de bal aan den grond was gehecht. Dadelijk verhief deszelve zich met eene schrikbarende snelheid, en tot eene hoogte van nagenoeg 7,000 voeten gekomen, ontplooide de heer *Hampton* de parachute. Nu was de angst der toeschouwers onbeschrijfelijk. De bol draaide in het rond en steeg hooger; doch kwam nog veel vroeger neder, dan de parachute. Zonder het minste letsel bereikte de heer *Hampton* met de parachute den grond. De heeren *Rush* en *Green* zullen, naar men zegt, weldra eene proeve nemen, om met den luchtbal zoo hoog te stijgen, dat hunne ademhaling belemmerd wordt.

— Onze dagbladen melden dat eene compagnieschap het voornemen heeft om eene gemeenschap door middel van stoomvaartuigen tot stand te brengen tusschen Londen en Havre, de voornaamste koopsteden aan den Rijn, Dantzig en andere belangrijke plaatsen, met welke tot dus verre geene middelen van regtstreeksch transport bestaan.

In den nacht van 11. Vrijdag is te Liverpool een geweldige brand uitgebarsten. Eene geheele reeks van magazijnen, vol koopgoederen, benevens andere gebouwen, liggen in puinhoopen. De ontploffing van eene groote hoeveelheid salpeter heeft daarenboven veel verwoesting aangerigt, onder anderen een groot naburig huis, dat door de vlam nog niet was aangetast ter neder doen storten. Verscheiden menschen zijn bij deze ramp omgekomen of gekwetst; het verlies wordt voorloopig op 200,000 p. st. geschat.

FRANKRIJK.

[illegible], 9 *October*. Men schrijft uit Lucern dd. 6 October. Na eene [illegible] dagen is eindelijk de landdag bijeen gekomen om over het volgende ontwerp van antwoord op de nota van Frankrijk te beraadslagen:

» Z. Exc. de hertog [illegible] gezant van Z. M. den koning der Franschen, bij zijne nota van [illegible] der eedgenootschappelijke overheden verzocht hebbende, dat *Napoleon Lodewijk Bonaparte* genoodzaakt wierd het Zwitsersche grondgebied te ontruimen, hebben de landamman en staatsraad van Lucern, voorzittend kanton, van den hoogen landdag bevel ontvangen om daarop het volgende te antwoorden:

» Toen de groote kantons-raden bijeenkwamen, om over de aanvrage van den Hertog *de Montebello* te beraadslagen, waren hunne besluiten verdeeld ten opzigte der gesteldheid van *Napoleon Lodewijk Bonaparte* en nopens het vraagpunt zijner nationaliteit; maar geenszins nopens het beginsel of de [illegible] tot verdrijving van eenen Zwitserschen burger aanneembaar was, als strijdig met de onafhankelijkheid van eenen onafhankelijken staat.

» Van het oogenblik dat *Napoleon Lodewijk Bonaparte*, om zich van het grondgebied des eedgenootschaps te verwijderen, openlijke stappen heeft gedaan, welke het voorzittend kanton bezig is hem gemakkelijk te maken, wordt eene beraadslaging van den landdag op dit punt volstrekt overbodig.

» Getrouw aan de gevoelens welke Zwitserland sedert eeuwen aan Frankrijk verbonden hebben, gevoelt het zich gedrongen om rondborstig zijne smartelijke verwondering te kennen te geven over de vijandelijke demonstratiën, welke tegen het land zijn genomen, eer nog de landdag vergaderd was om definitief over de aan denzelven gerigte aanvrage te beraadslagen.

Zwitserland verlangt evenzeer als Frankrijk, dat geene soortgelijke verwikkelingen zich immer herhalen, en dat voortaan niets meer de goede overeenstemming store van twee landen, welke door hunne herinneringen zoo wel als door hunne belangen met elkander verbonden zijn. Het geeft zich aan de hoop over dat de vorige betrekkingen van goede nabuurschap en wederkeerige gehechtheid spoedig tusschen de Fransche natie en de Helvetische natie hersteld zullen zijn.

» De landamman en staatsraad van het kanton Lucern, voorzittend kanton, hebben de eer enz." (*Volgen de onderteekeningen*).

Dit ontwerp van antwoord werd na eene beraadslaging van drie uren aangenomen door 18½ staten, alleen met eenige verandering in sommige woorden. St. Gall, Argau, Thurgau, en Bazel (landgedeelte) hebben tegen het ontwerp gestemd, als niet krachtig genoeg zijnde. Thans beraadslaagt de landdag over de kwestie der militaire maatregelen. De gedeputeerde van Bern heeft dezen nacht eenen koerier ontvangen met het berigt dat de Bernsche grens, aan de zijde van Porentruy, insgelijks met Fransche troepen bezet was. (*Constitutionnel*).

— Volgens berigten uit Bayonne dd. 5 dezer hebben de Carlisten het stadje Sangue bemagtigd, en maakte zij thans toebereidselen om Lumbier aan te tasten.

— Blijkens berigt uit Madrid van 2 dezer was daar nog altijd sprake van eene gedeeltelijke wijziging des kabinets. Men had uit Opper-Arragon van 25 September een legerberigt ontvangen, meldende dat op dien dag eene beslissende overwinning over verscheiden vereenigde benden van Katalonië was behaald; de Carlisten hadden 180 man aan gevangenen en meer dan 100 man aan dooden verloren. Generaal *Narvaez* zal niet eer naar Valladolid vertrekken, dan na dat de provincie Toledo tot rust zal zijn gebragt. *Oraa* is den 24sten met 3 bataljons en 6 eskadrons te Teruel gearriveerd. Van Halen werd in die stad verwacht om de operatiën te beginnen.

— Volgens den *Moniteur Parisien*, moet de Fransche regering door middel van den telegraaf, het berigt van de verwijderring van prins *Lodewijk Bonaparte* ontvangen hebben. Deze tijding wordt ook door het *Journal des Débats* bevestigd, ofschoon men nog in het onzekere schijnt te verkeeren omtrent het verblijf, dat de genoemde prins zich heeft gekozen. Voorts beweert de *Constitutionnel*, dat dien ten gevolge de troepen-bewegingen in het zuiden des rijks en langs de Zwitsersche grenzen vooreerst zullen gestaakt worden.

Ten gevolge van deze meer gunstige berigten, betreffende het vertrek van den prins *Lodewijk Bonaparte*, begint men alhier weder aan eene spoedige en vredelievende oplossing der geschillen met Zwitserland te gelooven; echter was er te Parijs een gerucht in omloop, dat de Zwitsersche bond zoude verklaard hebben, dat, na de vrijwillige verwijdering van den genoemden prins, geen antwoord meer aan Frankrijk behoefde gegeven te worden, daar deze staat geen regt bezit om zich in de inwendige aangelegenheden der republiek te mengen. Intusschen moet er dezen morgen een adjudant van den minister van oorlog naar Lyon vertrokken zijn, die, naar men wil, overbrenger is van bevelen voor den bevelvoerenden generaal der militaire divisie aldaar.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE. *Parijs*, 9 *October*. Van zijne zijde, heeft het Fransche gouvernement aan de verbittering, in Zwitserland veroorzaakt door de dagorder van den generaal *Aymard*, eene voldoening willen geven. Deze generaal, welke in zijne proclamatie te kennen gaf, dat hij zich aan het hoofd der expeditionnaire divisie, tegen Zwitserland in aantogt, kwam plaatsen, en de Zwitsers *[illegible]* noemde, is eensklaps, *op zijn verzoek*, op *non activiteit* gesteld en in het 7de groot generaal kommando waarvan Lyon de [illegible] het bevel over de aan de grenzen [illegible] door den [illegible] generaal [illegible] vervangen.

— [illegible] uit Alexandrië van den [illegible] September [illegible] stellig zoude hebben verklaard, zich van den [illegible] onafhankelijk te willen maken, en althans geene subsidien meer aan den grooten heer te willen uitbetalen. Deze tijding, waarvan de berigten uit Alexandrië over Malta, tot den 10den en 12den ontvangen, geene melding maakten, werd dus met voorzigtigheid aangenomen. Maar gisteren avond heeft het ministeriële blad *le Moniteur Parisien* stellig een einde gemaakt aan alle bestaande onzekerheid door de aankondiging: dat het ministerie uit Egypte het berigt had bekomen, dat *Mehemed-Ali* zich had onderworpen aan het handels-traktaat, tusschen de verhevene Porte, Frankrijk en Engeland gesloten, en in zijn' vernuftigen geest reeds bedacht, het verlies van het monopolie door andere middelen te vergoeden. Hij zoude daarvan *officieel* berigt aan de consuls van Engeland en Frankrijk hebben gegeven, onder kennisgeving, dat hij de noodige

bereikt had, uitgevaardigd, om een groot gedeelte van zijne vloot te ontwapenen, en om aan den sultan de door hem verschuldigde subsidiën te doen geworden. Het huis van *Anastasy* te Alexandrië zoude zich hebben belast met de overmaking van dat bedrag, tegen het genot van 26,000 balen katoen, tegen den prijs van 16 talaris.

— De vermaarde geleerde *Cousin* is ernstig ziek.

BELGIE.

Brussel, 10 *October*. In den *Moniteur* vindt men weder eene breedvoerige opgave omtrent het gebruik, dat in de laatste maanden van de verschillende vakken van den grooten ijzeren spoorweg in België gemaakt is. Het blijkt daaruit, dat in de maand Augustus 1838, langs dien weg in het geheel 309,209 reizigers vervoerd zijn, en dat daarop gedurende dien tijd 409,679 francs en 60 centimes ontvangen zijn. In September 1838 is het aantal reizigers minder geweest; hebbende het uit 277,257 burgerlijke personen en 9,752 militairen, te zamen 287,009 reizigers bestaan. Daarentegen zijn de ontvangsten gedurende de laatste maand tot 432,737 francs geklommen; welke som zich aldus verdeelt:

Voor vracht van burgerlijke reizigers.	404,386,65 fr.
Voor vracht van militairen.	8,155,63 »
Voor het overbrengen van de pakgoederen der reizigers.	13,060,73 »
Voor het verhuren der wagens, tot het vervoer van koopwaren bestemd.	7,134,00 »
Te zamen	432,737,01 fr.

Bij deze opgave voegt de *Moniteur* nog eene andere, die ten bewijze moet strekken, dat niet alleen de opbrengst van den spoorweg gedurig vermeerdert; maar ook dat de vracht der reizigers, door elkander geslagen, toeneemt; welk een en ander zich trouwens uit het openen van nieuwe vakken van den weg, en dus ook van de gelegenheid, om op denzelven langere togten te doen, gemakkelijk laat verklaren. Die opgave luidt aldus:

	Aantal Reizig.	*Geheele Ontv.*
Gedurende het geheele jaar 1837.	1,353,711 fr.	1,384,502.10 fr.
In het 1ste vierendeeljaars van 1838.	314,600 »	374,354.45 »
In het 2de vierendeeljaars van 1838.	575,279 »	740,525.80 »
In het 3de vierendeeljaars van 1838.	791,561 »	1,076,052.90 »

Onder deze getallen van reizigers zijn de militairen niet begrepen. Ten slotte beklaagt de *Moniteur* zich eenigermate, dat de reizigers op den spoorweg steeds van de rijtuigen van den eersten rang, waarvoor men de hoogste vracht betaalt, weinig gebruik maken. De verhouding daaromtrent blijft nagenoeg als volgt: van honderd reizigers nemen 60 plaats op de opene wagens, 30 op de *chars-à-bancs*, 9 op de *diligences*, en slechts één op de zoogenaamde *berlines*. Slechts zeer ongunstig weder of een buitengewone aandrang maken in deze verhouding eenige verandering.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 11 *October*. Op gisteren en eergisteren is alhier, onder voorzitting van Z. Exc. Jhr. Mr. *G. Beelaerts van Blokland*, minister van financiën, gehouden de gewone zitting van het Amortisatie-Syndicaat, in welke de verrigtingen, gedurende het vijftiende boekjaar, geëindigd den 30sten Junij 1838, en de rekening en verantwoording deswege, zoo ook de verdere ter behandeling voorgedragen onderwerpen, met algemeene stemmen door de vergadering goedgekeurd, en de door de Permanente Commissie gedane voorstellen aangenomen zijn geworden.

— Men verneemt, dat men sedert eenige dagen zich bezig houdt met het daarstellen eener maatschappij, ten doel hebbende het invoeren van geregeld loopende Omnibussen, in alle rigtingen door de stad Amsterdam en omstreken, op hetzelfde plan als tegenwoordig te Londen in werking is. Naar men zegt, zal de vracht zoodanig matig worden gesteld, (men wil weten 15 cents per persoon), dat men grooten bijval durft verwachten, en is een uit Londen alhier zich bevindende Mechanicus met de voorbereidende werkzaamheden belast. [illegible]

— Z. M. heeft goedgekeurd een plan van verdeeling der gemeene markengronden van de buurtschappen Miste en Corle, in de gemeente Winterswijk, terwijl daarbij de Permanente Commissie uit het Amortisatie-Syndicaat is gemagtigd, om af te zien van alle regt, dat het domein, als heer der heerlijkheid Bredevoort, ten aanzien van den markengrond van voornoemde buurtschappen, zou kunnen doen gelden.

— Ingevolge art. 97 der grondwet, zal de gewone vergadering der Staten-Generaal aanstaanden Maandag door Z. M. worden geopend. Veelvuldige werkzaamheden van belangrijken aard schijnen de kamers dit jaar te zullen bezig houden. Al dadelijk komen in aanmerking de ontwerpen van wet, betrekkelijk de onteigening ten algemeenen nutte, en nopens de droogmaking van het Haarlemmermeer. Vervolgens zal waarschijnlijk dit jaar eene voordragt ingediend worden, tot verbetering van het muntstelsel in ons rijk. Behalve de begrootingswetten voor 1839, zullen er, in den loop der zitting, ontwerpen tot regeling der belangen van het Amortisatie-Syndikaat, bij het naderend einde van het tweede tienjarig tijdvak, aangeboden worden. Men spreekt van een voorstel, nopens de vervulling der opengevallen plaats van lid der algemeene rekenkamer, in verband met den meermalen geuiten wensch tot bezuiniging en vereenvoudiging in het bestuur. Waarschijnlijk zal er ook een voorstel gedaan worden, ten aanzien van de te verleenen vrijstelling van inkomende regten, voor goederen, uit de West-Indische bezittingen van den staat aangebragt wordende.

Indien de staatkundige omstandigheden, in den loop der zitting, onverhoopt geene verandering mogten ondergaan, zullen zij de aanbieding noodzakelijk maken van ontwerpen van wet, tot voorziening in de volle rente-betaling der nationale schuld, en tot dekking van de buitengewone uitgaven, alsmede tot oproeping der ligting van de nationale militie voor den jare 1839, en tot beteugeling van alle schadelijke woelingen.

Van eenen anderen aard zijn de aan te bieden ontwerpen, tot de invoering der nieuwe wetgeving in verband staande. Te dien aanzien zou er een ontwerp van wet worden voorgedragen op de misdaad van zeeroverij, alsmede omtrent de civiele geschillen en misdrijven, in zaken van prijzen en buit. Ook verzekert men, dat er verschillende ontwerpen van wet zullen worden ingediend tot vaststelling der tarieven van de salarissen der practizijns, notarissen, deurwaarders en aangestelde bewaarders, mitsgaders ten opzigte der schadeloosstelling van experten en getuigen in burgerlijke zaken, en omtrent het verdrag en de vereffening van geregtskosten; wijders, dat voor de emolumenten der kantongeregten; voorts de tarieven ten opzigte van al hetgeen tot de criminele justitie-kosten betrekkelijk is; eindelijk een tarief, waarbij, met inachtneming der plaatselijke omstandigheden, de hoegrootheid zal zijn bepaald der som, welke de schuldeischers respectievelijk behooren uit te schieten tot het onderhoud hunner gegijzelde schuldenaren. Voorts is het waarschijnlijk, dat men een aanvang maken zal met de geheele of gedeeltelijke herziening van het wetboek op het strafregt, dat welligt met de nieuwe wetgeving eenigzins in verband behoort gebragt te worden.

Mengelwerk.

Beschouwingen over den tegenwoordigen stand van zaken.

(*Gaarne plaatsen wij dit en de twee daarop volgende ingezonden artikelen; met herhaling echter onzer reeds meermalen gemaakte aanmerking, dat wij niet geacht willen worden alle in soortgelijke stukken voorkomende beweringen te deelen.*)

Nog eenige dagen, en de Staten-Generaal hervatten hunne bijeenkomsten, en het ministerie staat op nieuw voor de natie, om verantwoording te geven van deszelfs handelingen.

Zal die verantwoording met klem van redenen worden afgevorderd? Zal zij op eene voldoende wijze worden gegeven? Ziedaar, goedgunstige lezer! zoo vele vragen, welker beantwoording hoogstgewigtig is.

Vestigen wij, naar aanleiding daarvan, onze aandacht op de leiding des bestuurs, gedurende de laatste jaren. Overwegen wij den tegenwoordigen stand van zaken.

Wij willen daarbij zwijgen van alles, wat aan de Belgische omwenteling is voorafgegaan. Wij willen aannemen, dat het bestuur tegen die omwenteling niets vermogt. Wij willen voor het oogenblik toegeven, dat de oprigting van het Collegium Philosophicum, de besluiten ter invoering der Nederlandsche taal, de regtsgedingen ter zake der drukpers gevoerd, waren even zoovele maatregelen eener meesterlijke staatkunde. Wij willen het als uitgemaakt beschouwen, dat de zoogenaamde *grieven*, die in België tegen de regering werden ingebragt, waren ongegrond, en dat daaraan in geen enkel opzigt kon, noch mogt worden te gemoet gekomen. Wij willen gelooven, dat zoowel vóór, als gedurende en na het uitbreken des oproers te Brussel, *en* de geschiktste middelen zijn aangewend om dat oproer *of* te voorkomen *of* te breidelen, *en* dat in de aanwending dier geschikste middelen is te werk gegaan met onmiskenbaar beleid, met een juist doorzigt, met [illegible] die het [illegible] noodwendig [illegible] zal [illegible], [illegible] *niets te verwijten; zij is het slagtoffer geweest van een ondoorgrondbaar noodlot, zij verdient medelijden, diep medelijden uit den grond onzer goedaardige harten.*

Het bestuur ziet, dat wij het, naar deze wijze van beschouwen, niet te hard vallen. Het ontwaart, dat wij op deze wijs uitgaan van de stelling: *dat de slooping van het schoone koningrijk der Nederlanden was eene onvermijdelijke gebeurtenis*; dat zij dus was een noodzakelijk gevolg van eenen toevalligen zamenloop van omstandigheden, die noch te voorzien, noch te voorkomen waren, en geenszins van eene verkeerde wijze van beheer, geenszins van verkeerde inzigten, slecht gekozen maatregelen, en onhandige leiding van zaken.

Doch nemen wij dit aan, dan mogen wij het er ook evenzeer in dit stelsel zelve voor houden, dat er, na de vernietiging des koningrijks, voor het bestuur slechts kon bestaan *één* doel, de vestiging der getrouw gebleven gewesten tot eenen zelfstandigen staat, de bestendiging van deszelfs welvaart; de uitsluitende bevordering van het welzijn en het geluk van deszelfs ingezetenen; en dat het dus was eene dwaasheid, uit te zien naar het herstel van den rijk, welks dusdanige onbestaanbaarheid men zelf be-

waarde en volheid, welks vernietiging men deed voorkomen, *uit den drang der omstandigheden* te hebben moeten voortvloeijen.

Heeft zich nu intusschen het ministerie eeniglijk dat aangewezen doel ter bereiking voorgesteld? Heeft het gevolgd de staatkunde, welke hij opgesloten in deszelfs eigen verdediging van *meesterlijk* te hebben beheerd en *onschuldig* te zijn aan alles?

Deze vragen zijn niet zonder gewigt. Derzelver beantwoording staat in een onmiddellijk verband met de opsporing van het stelsel, door het ministerie aangenomen; en ieder gevoelt, dat het van belang is, dat stelsel zelf te kennen, alvorens hetzelve naar behooren kan worden beoordeeld, en met grond kan worden geprezen of afgekeurd.

Gaan wij dus, ten beantwoording der voorgestelde vragen na, wat er, na de vestiging van een nieuw Belgisch bestaan, is voorgevallen, welke de houding is geweest, na die gebeurtenis door de regering aangenomen.

Eene eerste daadzaak, die daarbij in aanmerking komt, is de inroeping van de tusschenkomst der vijf groote mogendheden, welke in 1814 het koningrijk der Nederlanden hebben gevestigd en deszelfs bestaan hebben gewaarborgd.

Waartoe is evenwel die tusschenkomst ingeroepen? Is dat geschied ter vestiging der getrouw geblevene gewesten als nieuwen, op zich zelven staanden staat? Is dat gedaan ter *regeling* der daadwerkelijke afscheuring van België? Heeft dat plaats gehad, ten einde *twee nieuwe onafhankelijke* rijken te vestigen, ieder onder een eigen bestuur?

Die deze vragen bevestigend beantwoordt, is vergeten hetgeen er werkelijk is voorgevallen. Neen, de tusschenkomst der mogendheden is ingeroepen *ter demping des opstands*, gelijk men de Belgische omwenteling in alle staatsstukken van ons kabinet steeds noemde. Die tusschenkomst is gevraagd, *op grond* dat de mogendheden het bestaan des koningrijks hadden gewaarborgd. Die tusschenkomst is verlangd tot *herstel* van het verdeeld rijk, tot deszelfs *wederoprigting*; en die begeerte is bepaaldelijk uitgedrukt, omdat men zelf was te zwak en te magteloos, om de zinspreuk te bevestigen: »*Je maintiendrai!*"

Dat de mogendheden, aan dit verlangen niet voldeden, was te voorzien en zeer natuurlijk. Of zou het geene dwaasheid geweest zijn, terwijl het bestuur den ganschen omkeer van zaken aan omstandigheden toeschreef, onafhankelijk van haren wil, een rijk te herstellen, dat in het stelsel van onfeilbaarheid des bestuurs op den duur niet was in stand te houden, en met geene mogelijkheid te regeren was?

De mogendheden gaven dus te kennen, wel te willen tusschen beide treden ter vestiging van twee geheel nieuwe staten, maar niet om te herstellen, wat het bestuur zelf erkende onbeheerbaar en onbestaanbaar te zijn geweest; en indien die kennisgeving al dadelijk medebragt eene *indirecte* erkenning van België, eveneens was zij een noodzakelijk gevolg van de dubbelzinnige houding des bestuurs, hetwelk alle schuld van zich afschoof, dat daardoor zelf de onmogelijkheid eener innige vereeniging van Holland en België *erkende*, en desniettemin in éénen adem verzocht om die onmogelijke *vereeniging* op nieuw te herstellen.

Zonder de dubbelzinnigheid en de ongelukkige keuze van dit stelsel uit het oog te verliezen, merke men nu intusschen op, hetgeen al dadelijk de stemming des bestuurs doet aan den dag komen; dat het eerste, het eenige, het openlijk aan den dag gelegde doelwit der regering, na de bestendiging der Belgische omwenteling is geweest *herstel des koningrijks; omverwerping, vernietiging van het nieuwe Belgische bewind; restauratie in den volsten zin des woords;* — *geenszins* de vestiging der getrouw geblevene gewesten tot eenen nieuwen staat; *geenszins* de uitsluitende behartiging van derzelver welvaart, zelfstandigheid en verdediging.

Is men later van dat stelsel afgegaan? Heeft men het zonder *arrière pensée* en met de daad laten varen? Heeft men aangenomen eene houding, die eeniglijk paste aan het nieuwe standpunt, waarop de regering nu *ondanks zich zelve* geplaatst werd, het standpunt der vestiging van *Holland* en *België* tot twee afzonderlijke staten?

Men heeft er ja! van aangenomen den *schijn*. Men heeft, het is waar, het beleid gehad om, telkens, wanneer de omstandigheden veranderden, de [illegible] de voorstellen der conferentie op te winden. — Men heeft [illegible] gemoederen [illegible] ken, en [illegible] zonder [illegible] zonder *eenige* [illegible] voorstellen, af te slaan, die voorzeker [illegible] waren, maar toch stellig boven de eindelooze [illegible] *status quo* waren te verkiezen, en welker *tijdige* aanneming de *rampzaligheid* onzer uitstaande staatsgeschillen zoude hebben voorkomen, en haar ten minste zeer zeker niet [illegible] over hand zoude hebben doen toenemen. Men is eindelijk toegetreden tot die voorstellen, toen men er (helaas! te laat) door de meer en meer dreigende houding der vertegenwoordiging toe werd genoodzaakt; toen men door langdurig dralen, en eene geslepen, maar allezins noodlottige, leiding van diplomatieke *menées*, den Belgischen *status quo*, en daardoor zelve de kracht van het Belgisch bestuur, en de Belgische welvaart had helpen schragen; toen men den tijd had gegeven, bezwaren op te sporen en te berde te brengen, die ruim zes jaren geleden niet waren in het midden gebragt; toen men kon nagaan, dat die bezwaren aanleiding zouden geven tot nieuwe *verwikkelingen* (om dat geliefkoosde woord te gebruiken van den dienstvaardigen minister VERSTOLK); en terwijl men de hoop kon voeden, en zich zeker waande, dat die nieuwe verwikkelingen de natie (jegens welke men nu zijne *goede* gezindheid tot schikking getoond had) op nieuw tegen eene beëindiging zouden stemmen.

Gelooft niet, goedwillige landgenooten! dat deze voorstelling zou zijn eene bloote hersenschim, een eenvoudig droombeeld. Neen! zij is op den loop der zaken gegrond; en het is met bijzonderheden, het is met stellige daadzaken, het is met derzelver onmiskenbare gevolgtrekkingen, dat wij ons de moeite zullen geven zulks in een volgend nommer te betoogen. De natie oordeele daarna zelve, hoever hare belangen jegens België gevorderd zijn, en welke opofferingen *thans*, in vergelijking van zes jaren geleden, zullen moeten gedaan worden, ten einde tot eene opheffing te geraken van onzen benijdenswaardigen *status quo*.

II.

Wij hebben in het vorige nommer de stelling voorgedragen, dat het bestuur wel in schijn, maar nooit in ernst een definitief vredestractaat met België, als onafhankelijken, en door eene *andere* dynastie beheerden staat heeft beoogd. Wij hebben ons toen ten betooge dier stelling beroepen op de wijze, waarop de tusschenkomst der mogendheden, *na* den Belgischen omkeer van zaken is ingeroepen, en wij hebben beloofd dezelfde stelling te zullen toelichten, ook uit hetgeen later gebeurd is. Wij zullen thans die belofte vervullen.

Vestigen wij het oog op hetgeen er is voorgevallen, nadat de tusschenkomst der mogendheden was ingeroepen, nadat zij, bij een protocol van den 24sten November 1830, een stilstand van aanvallende vijandelijkheden hadden voorgesteld.

Toen zijn twee maanden later, door de conferentie de eerste voorstellen gedaan, ter regeling der afscheiding van Holland en België. Die voorstellen, vervat in het protocol van den 29sten Januarij 1831, zijn door onze regering als grondslagen der afscheiding aangenomen.

Het is die aanneming, welke door het ministerie steeds is aangevoerd, als een bewijs van de gezindheid der regering, om tot eene schikking te geraken, en waarvan men zonder ophouden heeft partij getrokken, om de natie in den waan te brengen, alsof het der regering alleen te doen ware om eenen vredestaat met België, ook al moesten daardoor vervallen *alle* de regten der dynastie op dat land.

Men houde intusschen in het oog de omstandigheden, waaronder er tot deze schikkingen der mogendheden is toegetreden; men beoordeele daarnaar de houding des bestuurs [illegible] geheel andere uitkomst geraken; men zal zien, dat geen vredestractaat, met opoffering van *alle* regten op België, maar alleen eene *administratieve* scheiding het doel was, dat men zich door die aanneming voorstelde te bereiken.

Op den 10den November 1830 was het Belgisch congres geopend. Geene vaste orde van zaken was toen in België nog gevestigd. Eerst op den 24sten Februarij 1831 is er een regent benoemd; eerst op den 4den Junij van dat zelfde jaar werd de tegenwoordige koning van België, als zoodanig verkozen en geproclameerd; op den 26sten dier maand nam de prins VAN SAKSEN COBURG de kroon van België aan, en op den 20sten Julij had diens intrede binnen Brussel plaats.

De eerste voorslagen van scheiding der conferentie zijn dus aangenomen, terwijl er in België nog slechts was een *provisioneel* bestuur, vóór dat er eene nieuwe staatsregeling voor dat land was tot stand gebragt, vóór dat het bepaald was, aan *welken* vorst de Belgische kroon zou worden opgedragen, vóór dat de dynastie VAN ORANJE door eene nieuwe dynastie was vervangen, en daardoor *facto* alle hoop, op een afgescheiden beheer der beide groote deelen des rijks onder één stamhuis, vervlogen was.

Gelooft gij nu intusschen werkelijk, goedwillige landgenooten! dat in Januarij 1831, en vóór dat dit alles was voorgevallen, door het bestuur tot de protocollen is toegetreden, alleen om het bestaan te vestigen van Holland en België, als twee op zich zelven staande rijken, [illegible] geheel afzonderlijke dynastie? Gelooft gij, dat het [illegible] partij kon opdoen, die, ter vestiging eener vaste orde van zaken, en ter bestendiging der Belgische omwenteling, zou kunnen overhellen tot de verheffing van eenen vorst, uit het huis VAN ORANJE op den Belgischen troon? Meent gij alsdan in ernst, dat de protocollen werkelijk zijn aangenomen, *niet* uit aanmerking van de wankelende en onzekere orde van zaken in België, *niet* in de hoop, dat men aldaar gretig de eerste gelegenheid zou aangrijpen, om alles op eenen vasten voet van scheiding te vestigen, al ware het dan onder eenen vorst uit hetzelfde stamhuis; *niet* in het [illegible] en in de verwachting, van alzoo de regten der dynastie te behouden, des noods op een verdeeld koningrijk der Nederlanden; — *maar alleen*, om zonder aan België iets meer te hechten, zonder er iets meer van te hopen, de zelfstandigheid der overgebleven gewesten krachtdadig te bevestigen?

(*Zie verder het vervolg.*)

Vervolg van de

ARNHEMSCHE COURANT,

Van Zaturdag den 13 October 1838.

Om de inzigten eens kabinets te leeren kennen, dient men deszelfs houding te toetsen aan de omstandigheden, waaronder zij is aangenomen. En beteekent het dan niets, dat de protocollen alleen spraken van eene *afscheiding van Holland en België?* Zegt het niets, dat aan de grondslagen daarvoor, bij die documenten vastgesteld, geene erkenning eener *nieuwe* dynastie in België verbonden was, ja dat dit zelfs onmogelijk was, omdat er toen in België noch een vaste regeringsvorm gevestigd was, noch de keuze eens bepaalden konings kon worden voorzien? Bestond er in dit laatste opzigt geene volle vrijheid, nu de mogendheden (1) zich blootelijk hadden bepaald bij de verklaring »*dat de souverein van België door zijne persoonlijke omstandigheden aan de voorwaarden van het bestaan van België zelf beantwoorden, en aan de veiligheid der andere staten voldoen moest?*" En kon eindelijk ons kabinet deze verklaring niet opvatten, als een bewijs van der mogendheden gezindheid, zoo niet om eene poging aan te wenden tot behoud van België voor de dynastie VAN ORANJE, dan toch altijd om haar niet uit te sluiten, en haar in België te doen op het oog houden?

Doch ziet! daar verheffen zich eene menigte stemmen, die uitroepen en schreeuwen: »*maar de schikkingen*, bij de aangenomen protokollen gemaakt, waren immers door de nadeelige 18 artikelen van 17 Junij vervangen; deze laatste zijn immers verworpen in het belang van Noord-Nederland; en de tiendaagsche veldtogt is alleen ondernomen om de bepalingen der protocollen van Januarij aan de getrouw gebleven gewesten te verzekeren; zie daar dus even zoo vele omstandigheden, die bewijzen, dat de regering alleen op het oog had het belang van Noord-Nederland, en geenszins de regten der dynastie."

Met uw verlof, verdedigers des bestuurs! zoo moogt gij er over denken; wij denken er anders over; wij houden het er voor, dat de 18 artikelen zulke nadeelige vredes-voorslagen inhielden, dat de regering gelukkig genoeg is geweest, om die nadeelen, als even zoo vele redenen harer weigering te kunnen doen gelden; maar wij houden het er tevens voor, *dat* de regering sinds lang naar eene gelegenheid uitzag, om de wapenen tegen de opgestane gewesten op te vatten; *dat* het voorstel der 18 artikelen der regering eene zeer gelukkige aanleiding heeft gegeven, om te verklaren: »*dat ieder souverein, die zich niet mogt onderwerpen aan de schikkingen der aangenomen protocollen, zou worden beschouwd als de vijand der regering*, (2) en om zich alzoo tegenover België te stellen in vijandschap; ja dat de tiendaagsche veldtogt, uit deszelfs *aard* was en moest zijn een strijd tegen de Belgische omwenteling, en dat zij die werkelijk zou hebben gefnuikt, indien Frankrijk niet ware tusschen beide getreden.

Dit toonen de omstandigheden, waaronder de tiendaagsche veldtogt is aangevangen, en de gevolgen, die zij, zonder stuiting, zou hebben *moeten* na zich slepen, en wij zullen ook dit bewijzen.

Het is waar, nadat de prins VAN SAXEN COBURG, op den 4den Junij door het congres te Brussel tot koning van België was geproclameerd; nadat deze vorst drie weken daarna (26 Junij) de Belgische kroon had aanvaard, onder voorwaarde dat men in België gaaf tot de 18 artikelen van 17 Junij zou toetreden; nadat door een besluit van het Belgisch congres van den 9den Julij aan deze voorwaarde was voldaan, is op den 12den Julij, te gelijk met de weigering der 18 artikelen, door onze regering verklaard, den vorst die de souvereiniteit in België op de voorwaarde dezer 18 artikelen aanvaardde, te zullen beschouwen als *haren* vijand; en nadat eindelijk vorst LEOPOLD op den 20sten Julij zijne intrede had gedaan in Brussel, heeft de regering *elf* dagen later, — en dus *nadat alle hoop* vervlogen was, om door BELGISCHEN INVLOED *de regten der dynastie gehandhaafd te zien*, — bij eene verklaring van den 1sten Augustus, aan de mogendheden haar voornemen te kennen gegeven, om de wapenen op te nemen; op denzelfden dag het *voorwaarts* doen bevelen, en op den 3den Augustus den krijg doen aanvangen.

En meent gij dan nu in ernst, goedwillige landgenooten! dat die veldtogt, aangevangen onmiddellijk na de aanvaarding van het Belgische koningschap, en onder den schijn van alleen te beoogen voorwaarden van schikking, bij uitsluiting het belang der getrouw gebleven gewesten, en niet de regten der dynastie ten doel had?

Veronderstelt voor een oogenblik, dat er geene Fransche legermagt ware tusschen beide gekomen, en de prins VAN ORANJE, aan het hoofd der legers, zegevierend Brussel ware binnengetrokken. Ei lieve, lezers! gelooft gij, dat de prins VAN ORANJE dan met onze legermagt, goedwillig zou zijn teruggetrokken, zoodra de Belgische regering, door hare onderteekening, tot de protocollen zou zijn toegetreden? Meent gij, dat er blootelijk op derzelver executie zou zijn aangedrongen, op het zenden van Belgische commissarissen b. v. naar 's Gravenhage, om aldaar, ingevolge art. 6, de vereffening te regelen der gemeene lasten enz. enz. Denkt gij, in het kort gezegd, dat men, na dit doel te hebben bereikt, het koningrijk België en de nieuwe dynastie zou hebben *erkend*, en het daarna aan zich zelve zoude hebben overgelaten?

Voorwaar, die het gelooft, is wel blind vertrouwend en onderworpen geloovig.

De tiendaagsche veldtogt is niets anders geweest dan een strijd tegen de Belgische omwenteling, een strijd, die, zoo hij gelukt ware, zou hebben *kunnen* te weeg brengen vervulling der voorwaarden van *scheiding*, gelijk die in Januarij waren geregeld, maar een strijd, die ook tevens zou hebben ten gevolge gehad de verwezenlijking der steeds vastgehouden [illegible] van het huis VAN ORANJE, de oprigting van *twee* koningrijken, [illegible] eene eenige dynastie; — een strijd eindelijk, die thans geene andere vruchten heeft opgeleverd, dan dat hij den nationalen roem [illegible] rijzen, de toen verloren populariteit heeft hersteld van den [illegible] er de leiding van heeft gehad, en aanleiding heeft gegeven, [illegible] voorstel der 18 artikelen later door dat der 24 is vervangen.

Wil men het er nu voor houden, dat Noord-Nederland, ook al had de prins VAN ORANJE het voornemen en den last gehad, om de regten zijner dynastie te doen gelden, in zoo verre daarbij zou hebben kunnen winnen, als nu werkelijk de protocollen ten grondslag zouden zijn gelegd der administratieve scheiding; wil men het er voor houden, dat de belangen der getrouw gebleven gewesten daardoor voldoende zouden zijn verzekerd geworden; het zij zoo; wij mogen het wel lijden; wij mogen er lijdelijk onder blijven, indien men den tiendaagschen veldtogt uit dat oogpunt wil beschouwen en verdedigen.

Maar men stemme dan ook tevens toe, dat het *uitsluitend* belang van Noord-Nederland, *des noods met opoffering van de regten der dynastie*, tot op het laatst van 1831 *niet* is geweest de *eenige* drijfveer van de handelingen der regering, het eenig beginsel harer staatkunde; dat integendeel het bepaalde doel dier staatkunde was, het belang der getrouw gebleven gewesten zooveel doenlijk met het behoud van de regten der dynastie overeen te brengen; en dat eindelijk door het bestuur in dien tijd wel behendiglijk de houding is aangenomen, alsof men alleen eene eerlijke scheiding beoogde en daarvoor al de regten der dynastie veil had, maar dat dit laatste stelsel, wel verre van ooit in wezenlijkheid de zijn omhelsd, alleen *in schijn* is aangenomen.

Hoe dat mogelijk is geweest, doet thans niets ter zake. De gesteldheid der gemoederen in de getrouw gebleven gewesten verklaart zulks voldoende. Indien er evenwel tijden zijn, waarin men zich blindelings leiden laat, er zijn er ook, waarin die leiding ophoudt vertrouwen in te boezemen, wanneer men er niet door wordt gebragt ter plaatse, waar men verlangt te wezen. Die dagen nu komen meer en meer aan; en indien wij thans meenen te hebben aangetoond, dat tot 1832, niet het uitsluitend belang des lands de staatkunde van het ministerie heeft geregeld; zoo zullen wij in een volgend nommer doen zien, dat dit evenmin het geval is geweest *na* dien tijd; dat het zulks *thans* evenmin is, en dat het, zonder opofferingen, die niet waarschijnlijk zijn in het stelsel onzer regering, allerdenkelijkst ook niet het geval zal zijn *in het vervolg*; zoo dat er bij ons taai geduld en onze onderworpen geloovigheid wel niets anders zal overblijven, dan den gevulden beker geheel te ledigen, en ons den *status quo* te getroosten *quand même!* Z.

Letternieuws.

De wet op den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving, in verband beschouwd met en toegelicht door de daarover in de jaren 1829 en 1837 plaats gehad hebbende beraadslagingen, door JOAN VAN DEN HONERT, *procureur te Amsterdam.* Amsterdam, L. VAN DER VINNE, 1838.

De goedkeuring, welke aan het door den schrijver vervaardigde *Handboek voor de burgerlijke regtsvordering in het koningrijk der Nederlanden*, voor zoo ver hetzelve tot heden heeft kunnen worden uitgegeven, te beurt viel, heeft hem overgehaald om *de wet op den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving*, op gelijke wijze, te behandelen.

»Deze wet, zegt de heer VAN DEN HONERT, regelt wel voornamelijk onderwerpen van burgerlijk regt, en het is daarenboven waar, dat daarin geene voorschriften gevonden worden aangaande vele tot de regtsvordering betrekkelijke onderwerpen, waaromtrent [illegible] kunnen ontstaan, [illegible] behooren het 7de, 12de en 13de hoofdstuk regtstreeks tot de regtsvordering, en in zoo verre tot het veld, hetwelk ik mij te bearbeiden had voorgesteld.

»De inhoud der andere hoofdstukken, zoo vele bewijzen opleverende van de zorg des wetgevers, om twijfelingen weg te nemen over het al of niet verbindende der nieuwe wetgeving en de toepassing van het beginsel van non-retroactiviteit op onderscheidene personele en materiele regten, is daarom van uitstekend belang, niet slechts *tijdelijk*, zoo als ten aanzien van transitoire kwestiën om de wijze van procederen het geval is, maar *voortdurend*, hetwelk wel geenerlei betoog of aanwijzing zal behoeven.

»Mogt dan dit werk niet alleen als handboek voor dagelijksch algemeen gebruik, maar mede bij de beoefening van het transitoire regt dienstig kunnen zijn, zal ik den daaraan besteden arbeid rijkelijk beloond achten."

*** Voor het behoeftige huisgezin in het Bosch van Wolfhees heeft de ondergeteekende, sedert de laatste opgave wederom ontvangen: Onder letters

T. T.	ƒ 3.00.
J. W.	- 3.00.
N. N.	- 3.00.
D.	- 1.50.
N. N.	- 5.00.

Arnhem, den 12den October 1838.

C. A. THIEME.

---

(1) Protocol van 19 Februarij 1831, het 4de punt der verklaring daarin.

(2) Men zie het slot der verklaring van 12 Julij 1831.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM.

Gehuwd: 10 Oct. G. Eliberts, met W. Veldekker. — S. Wetterman, met E. H. Harmsen. — W. Koentz, met A. van Tuijl.

Bevallen: 4 Oct. J. Bouwman, geb. Smits, D. — 5 Oct. G. Jacobs, geb. Pothoven, Z. — 6 Oct. A. de Bruin, geb. Hoff, Z. — G. Willemsen, geb. van de Pavert, D. — P. Willemsen, geb. Stokvis, Z. J. Willemsen, geb. Roelofs, Z. — 7 Oct. T. Eibertsen, geb. Wassing, D. G. van Eldonk, geb. van 't Ent, Z. — 8 Oct. J. C. Berendsen, geb. Evers, Z. — 10 Oct. E. Marinus, geb. Berendsen, Z. — F. Stevens, geb. Rongers, Z.

Overleden: 3 Oct. J. R. Radstake, 8 m. 7 d. — 4 Oct. S. D. Sandersleben, Echtgenoot van M. E. Bachsberg, 54 j. — A. Wiezer, 54 j. — G. J. Beuckhuizen, Wed^e B. Hendriks, 76 j. — 5 Oct. W. F. Krieger, L. 8 m. — 6 Oct. W. Beekman, 2 j. 6 m. — 9 Oct. H. Eijsvelt, Echtgenoot van M. G. Derksen, 39 j. 7 m. — 10 Oct. A. C. Nusman, huisvrouw van Lukemans Bellon, 32 j.

TE ZUTPHEN.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: 3 Oct. S. E. Hoetink, geb. van Zalingen, D. — 4 Oct. D. Wesseldijk, geb. Derksen, Z. — B. Slous, geb. Wissepas, Z. — 6 Oct. R. Gerritsen, geb. Middelburg, D. — H. Siebers, geb. Rijns, D. — 7 Oct. M. C. M. Beck, geb. Holsink, Z. — 8 Oct. J. Wessels, D. — J. Heuvink, geb. Berendsen, D.

Overleden: J. G. Hoetink, 1 d. — 5 Oct. G. Jansen, geb. Gillissen, 41 j. — 8 Oct. G. Wennink, 3 m. — 9 Oct. M. J. Olthof, 5 w.

TE TIEL.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: 9 Oct. J. de Weijer, geb. Reinders, Z. — 10 Oct. W. F. Adrianse, geb. Verhaar, D.

Overleden: 8 Oct. A. Cornelissen, 1½ j.

Marktprijzen te Arnhem,

Vrijdag 12 October 1838.

Oude Weit van *f* 9,40 tot *f* 11,00; *Nieuwe Weit* van 1838 van *f* 8,00 tot *f* 10,40; *Rogge* van *f* 6,30 tot *f* 7,60; *Boekweit* van *f* 4,70 tot *f* 5,30; *Garst f* 4,10 tot 4,50; *Veerhaver* van *f* 2,30 tot *f* 2,70; *Paarde Boonen f* 5,00; *Graauwe Erwten* van *f* 7,00 tot 8,00; *Groene Erwten f* 8,00; *Aardappelen* van *f* 0,90 tot *f* 1,50; *Boter* van *f* 0,60 tot *f* 0,70 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 11 Oct. 1 El 1 Palm 7 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.
Den 12 Oct. 1 El 1 Palm 1 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 6 D.

Waterhoogte voor Keulen.

10 October, 5 voet, 10 duim.

Advertentiën.

Getrouwd:

Jonkheer Mr. L. P. J. VAN DE SPIEGEL.

en

Jonkvrouwe A. J. ROUKENS.

OOSTERBEEK, den 12^den October 1838.

Ten gevolge der voorloopige bekendmaking in de vorige Courant zal op Maandag den 15^den October 1838, des avonds om zeven uur, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, ten overstaan van den Notaris Mr. *W. H. TAAIJ*, bij inzet worden geveild, en op Donderdag den 18^den dito, ter zelfder plaats en uur, bij toeslag verkocht te worden:

Een aanzienlijk en ruim ERF, met de onderscheidene daaropstaande HUIZEN en GEBOUWEN, binnen *Arnhem*, aan den Singel, achter de St. Walburgs-Kerk, biedende, door deszelfs schoone ligging en de daarop voorhanden zijnde BOUWMATERIALEN, eene gunstige gelegenheid aan, tot opbouw en aanleg van een kapitaal HUIS, STALLING en TUIN, behoorende aan den Heer *T. A. DEN-*[illegible]

[illegible] 1838, [illegible] te *Giesbeek*, onder *Lathum* [illegible] verkocht:

6 PAARDEN, [illegible] stuks goed en dragende KOEIJEN, 3 OSSEN, 4 SPRINGSTIEREN, 13 KALVEREN, 9 vette VARKENS, 2 BOERENWAGENS, 4 KARREN, — voorts PLOEGEN, EEGDEN, en verdere tot Bouw- en Melkerij behoorende Goederen en huisselijken INBOEDEL.

TE KOOP!

Eene rijke collectie HOORNS en SCHELPEN. — Adres met *vrachtvrije* brieven, onder Letter T. K., bij den Boekverkooper *W. P. VAN STOCKUM* te 's *Gravenhage*.

Er wordt gevraagd, tegen 1°. November aanstaande, te *Nijmegen*, eene VROUWELIJKE DIENSTBODE, boven de 25 jaar oud, voorzien van goede getuigschriften, welke de *Kookkunst* verstaat, met de *Wasch* kan omgaan, en verder de bediening waarneemt van eene huishouding van drie personen, tegen een huurloon van *f* 60 in het jaar. Men vervoege zich met vrachtvrije brieven, bij den Boekdrukker *D. J. HASPELS* aldaar.

MAGAZIJN

VAN

MANUFACTUREN.

De Ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten, dat hij halen ontvangen heeft een uitmuntend assortiment der NIEUWSTE STOFFEN VOOR DAMES-KLEEDEREN, Nieuwe DOEKEN voor 't Najaar, en meerdere artikelen, alles tot bijzonder voordeelige prijzen.

Arnhem, 10 October 1838.

J. BENJAMINS.

MAGAZIJN

VAN

MANUFACTUREN.

De Ondergeteekenden hebben de eer het geachte publiek te berigten, dat zij een groot assortiment ZIJDEN STOFFEN, MOUSELINE en PERCAL DE LAINES, nieuwe MANTELSTOFFEN, enz. enz. enz. ontvangen hebben.

Ook is hun Magazijn bijzonder gesorteerd in alle kleuren en prijzen van FIJNE LAKENS, voor welks deugdzaamheids kleur zij instaan; tegen zeer lage prijzen. — Stof voor Heeren REGTERS-KLEEDING is voorhanden bij

BAHLMANN EN COMP.

Arnhem, 8 *October* 1838.

G. W. TIKKEL, oude firma van *W. ULDERINK Jr.*, over de Varkmarkt te *Arnhem*, heeft de eer zijne geachte Begunstigers te verwittigen, dat hij heeft ontvangen een nieuw assortiment van gebronsde TAFEL-, WINKEL- en GANG-LAMPEN, alsmede BRANCHES; — voor het branden der Lampen wordt ingestaan.

Voorts REPAREERT hij alle soorten van Tafel-, Winkel- en Gang-Lampen, alsmede Bronsen en Verwen, en belooft eene zindelijke en honette bediening. Alles tegen vastgestelde prijzen.

In het Hôtel *het Zwijnshoofd*, is voor eenige dagen uitgepakt: *H. BEUMER* van *Amsterdam*, met een fraai MAGAZIJN van MODES en MANUFACTUREN, alsmede ENGELSCHE CORSETTEN, door de eerste Corsettenmakers vervaardigd.

De Ondergeteekende heeft zijn magazijn wederom voorzien van een fraai assortiment opregte SIEGENSCHE KOLOM-KAGCHELS. — Hij beveelt zich op nieuw in de toegenegenheid zijner geëerde begunstigers.

Arnhem, den 10^den October 1838.

J. VAN EIJL.

Tot nut der Lijdende Menschheid.

Openlijke dankbetuiging wegens de herstelling uit de vallende ziekte, of Epilepsie, waaraan mijne Echtgenoot geweldig heeft geleden, en waarvan zij in [illegible]

[illegible] Op [illegible] het geluk te kunnen [illegible] bedeelde voortreffelijke geneesmiddelen [illegible] mijn Echtgenoot is gevolgd, [illegible] zonder dat minste sporen van deze verschrikkelijke ziekte verder zijn waargenomen. Wij danken onzen genadigen Schepper voor het geluk, hetwelk ons deze gezondheidsbron, welke wij door tusschenkomst van Mejuffer *FREDERIKA WAGNER*, in de Heerenstraat N°. 6, te *Hanau* woonachtig, hebben leeren kennen, heeft aangebragt.

Wij brengen u door dezen onzen innigsten dank, en wenschen dat allen, die met deze ziekte bezocht zijn, een even gelukkig gevolg mogen ondervinden.

Lautereeken, bij *Meisenheim*, in den *Beijerschen Rijnkreits*, den 18^den September 1838.

HEINRICH BÖHL.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.